

Ajankohtaista kuntataloudesta

Taloustorstai 11.1.2018

Sanna Lehtonen

Taloustorstai 11.1.2018

- klo 9:30 Ajankohtaiset lyhyesti / **Sanna Lehtonen**
 - klo 9:50 Tulorekisteri / **Mirkka Piirainen, Verohallinto**
 - klo 10:15 Kuntien tuottavuusvertailukooste / **Samuel Ranta-aho**
- TAUKO
- klo 10:50 Valtion talousarvio 2018 / **Minna Punakallio**
 - klo 11:15 Valtionosuuspäätökset 2018 / **Sanna Lehtonen**
 - klo 11:40 Sijoitettujen perusopetuksen kustannusten laskutus / **Sanna Lehtonen**

Myös osallistujilla on mahdollisuus osallistua Taloustorstaihin ja saada vastauksia kysymyksiinsä. Kirjoita viestisi **kommenttilaatikkoon!**

Tallenne

Taloustorstaita on mahdollista seurata myös tallenteena suoran lähetyksen jälkeen. Linkki tallenteeseen lähetetään kaikille ilmoittautuneille noin viikon kuluttua lähetyksestä.

Miten haluat katsoa lähetystä?

- Klikkaa alareunan symboleita

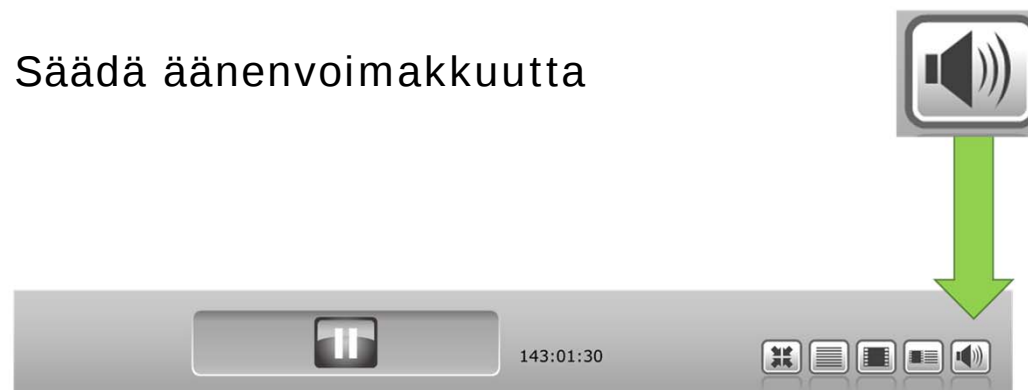

Anna palautetta

sisältöön, aikatauluun,
tekniikkaan, luennoitsijoihin
ym. liittyen

Kirjoita viestisi
kommenttilaatikkoon
lähetyksen aikana

Säädä äänenvoimakkuutta

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

RSS

Etusivu

Kansanedustajat

Lakien säätäminen

Hallituksen valvonta

EU-asiat

Talousarvio

Kansainv

HE 106/2017 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018

(Budjetti 2018)

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Kunta- ja aluehallinto-osasto

Päätös

28.12.2017

1 (3)
VM/2473/02.02.06.00/2017

Kunnanhallituksille

**PÄÄTÖS KUNNAN PERUSPALVELUJEN VALTIONOSUUDESTA JA PÄÄTÖS KUNNAN
VEROTULOIHIN PERUSTUVAN VALTIONOSUUKSIEN TASAUKSEN
VAHVISTAMISESTA KUNNILLE VUONNA 2018**

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

29.12.2017

OKM/45/221/2017

Kunnille, kuntayhtymille,
rekisteröidyille yhteisöille ja
säätiöille sekä kansalaisopistojen,
kansanopistojen, liikunnan
koulutuskeskusten, kesä-
yliopistojen ja opintokeskusten ylläpitäjille

PÄÄTÖS OPETUS- JA KULTTUURITOINTA VARTEN
KUNNILLE KÄYTTÖKUSTANNUKSIIN MYÖNNETTÄVÄSTÄ
VALTIONOSUUDESTA SEKÄ KUNTAYHTYMILLE,
REKISTERÖIDYILLE YHTEISÖILLE JA SÄÄTIÖILLE
MYÖNNETTÄVÄSTÄ RAHOITUKSESTA VUODELLE 2018

Ajankohtaiset tapahtumat

- FCG tilinpäätöspäivät
 - » 9.1.2018 Oulu
 - » 11.1.2018 Tampere
 - » 16.1.2018 Helsinki
 - » 18.1.2018 Kuopio
- FCG Työllisyys ja talous - kuntien ja kaupunkien rooli – missä mennään?
 - » 16.1.2018 Kuntatalo Helsinki
- FCG Sivistystoimen talous- ja rahoituspäivät
 - » 23.-24.1.2018 Oulu
 - » 30.-31.1.2018 Kuopio
 - » 13.-14.2.2018 Tampere
- Kuntaliiton Talous- ja rahoitusfoorumi 2018
 - » 7.-9.2.2018 M/S Tallink Silja Symphony

Uusi koulutuskokonaisuus veroista ja valtionosuuksista

13.3.2018

14.3.2018

VOS
Teoria

VOS Käytännön laskentaa

Verotus Teoria

Verotus

Käytännön laskentaa

[illegible]

Lisätiedot: <https://koulutus.fcgi.fi/Default.aspx?tabid=342&&id=9868>

Koulutuksen jälkeen osallistujat on perustettu vertaistien ja valtuutusosueen alueryhtymäryhmiin ja taidot kummituotteen valmistamiseen, ensiluokaisen valtuutusvalmistajan ja valtuutusvalmistajien koulutuksen, ja hyödyntämällä osallistujien osan kummituotteen suunnittelusta ja jatkamisesta. Koulutuksen osallistajat oppivat hyödyntämään työtyönsä muissa muissa luokissa muuttamalla koulutuksen ja viestien välillä vertaistien, luokan, luokan koulutuksen lisäksi erilaisia ohjauksia esimerkiksi ajoneuvojen määrän tai ajatuksien muuttamisen vaikutusta koulun vertaistien.

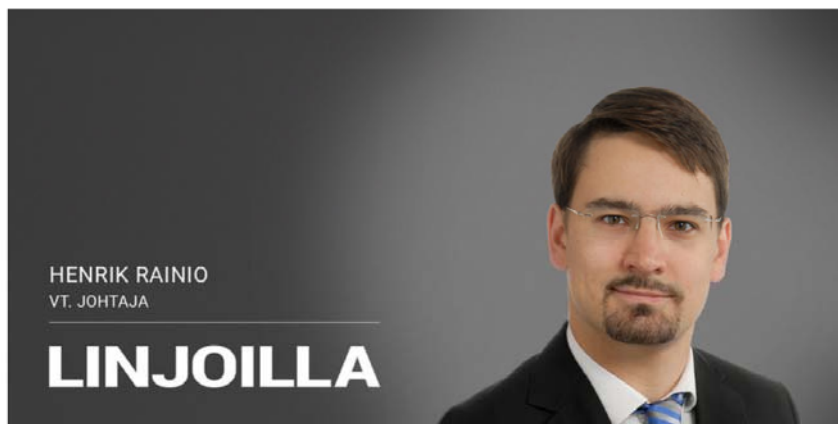
Nyt osallistajat ovat hyödyntäneet ja kehittämässä koulutustensa.

Koulutajat:
Koulutusjohtaja Jukka Häkkinen, Suomen Koulutusjohtajien Koulutusjohtajien Seuran Johtaja, Suomen Koulutusjohtajien Seuran Johtaja, Suomen Koulutusjohtajien Seuran Johtaja, Suomen Koulutusjohtajien Seuran Johtaja.

Tulosta

Henrik Rainio 8.1.2018:

Tarkkana johdannaisten kanssa

Kuntien johdannaiset ja niiden käsittely kirjanpidossa aiheuttavat alkuvuodesta 2018 paljon päänvaivaa useissa kunnissa. Tämä johtuu siitä, että parhaillaan ollaan valmistelemaan vuoden 2017 tilinpäätöstä, jossa on ensimmäisen kerran noudatettava kirjanpitolautakunnan viitoittamaa uudenlaista kirjaustapaa.

BLOGI: TIMO REINA 9.1.2018

Kuntien työllisyysvastuu tukisi aktiivimallin toimivuutta

Eduskunnan joulun alla hyväksymä työttömyysturvan aktiivimalli jakaa voimakkaasti mielipiteitä. Yhdestä asiasta tunnutaan kuitenkin olevan varsin samaa mieltä: aktiivimalli edellyttää toimiakseen voimakkaita panostuksia työllistymistä edistävien palveluiden ja toimintaan. Myös perustustalokunta

BLOGI: HENRIK RAINIO 8.1.2018

Tarkkana johdannaisten kanssa

Kuntien johdannaiset ja niiden käsittely kirjanpidossa aiheuttavat alkuvuodesta 2018 paljon päänvaivaa useissa kunnissa. Tämä johtuu siitä, että parhaillaan ollaan valmistelemaan vuoden 2017 tilinpäätöstä, jossa on ensimmäisen kerran noudatettava kirjanpitolautakunnan viitoittamaa uudenlaista kirja

SIRPA PAATERO 22.12.2017

Kuntaliiton mennyt kausi muutosten keskellä

Kuntavaalikausi vuoden 2012 vaaleista venyi kunnissa ja Kuntaliiton hallinnossa aiempaa pidemmäksi, kun vaaleja siirrettiin lokakuusta huhtikuuhun. Näin Kuntaliiton valtuusto ja hallitus vaihtoivat vasta helmikuussa 2018. Mennyt kausi on ollut vaikea ja erityisesti viimeinen reilu pari vuotta on

BLOGISARJA UUDISTUSTEN REAALIAIKAISESTA ARVIOINNISTA 21.12.2017

Heikko tietämys uudistuksesta altistaa riettille

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun liittyviä konflikteja ja riitotokaita aihetta tilanteita on alkanut nousta esiin maakunnista. Lapin ja Meri-Lapin kärjistynyt tilanne sote-uuksuudessa on esimerkiksi ilmapiristä, jossa keskusteluyhteyden ja yhteisten tavoitteiden puuttet ovat johtane

BLOGI: TERO TYNE 20.12.2017

Lausuntokierros nosti esiin kolme isoa kysymystä valinnanvapaudesta

Ennen joulua lainvalmistelijat ja muut intressitahot käyvät kuumeisesti valinnanvapaustalustuksen lausuntopalautetta läpi. Kuntaliitto julkaisi oman koosteensa kuntien lausunnoista pari päivää sitten. Palautteen perusteella varmasti tehdään joitain muutoksia lakiesitykseen. Vuoden vaihteen jälkeen

Tulossa 2018!

Kunnan talouden terveystarkastus

- Tarkastuksessa arvioidaan kunnan ja kuntakonsernin **talouden nykytila ja tulevat haasteet** käytettävissä olevien tietojen ja ennusteiden pohjalta
- Esittely ja ennakkovaraukset Kuntaliiton Talous- ja rahoitusfoorumissa 7-9.2.2018

Tärkeät tiedonlähteet

- Kuntaliiton Talouslista-sähköpostilista
- Kuntatalouden Uutiskirje

Sähköpostilistalle
liittyminen ja
uutiskirjeen tilaus:

Tuija Valkeinen
Tuija.Valkeinen@Kuntaliitto.fi
p. 050 548 1440

Hinta 30 €

*Mahdollisuus myös
koulutuspäivään!*

Kuntaliiton Taloustorstai

- ajankohtaistietoa kuntien taloudesta

Taloustorstait keväällä 2018

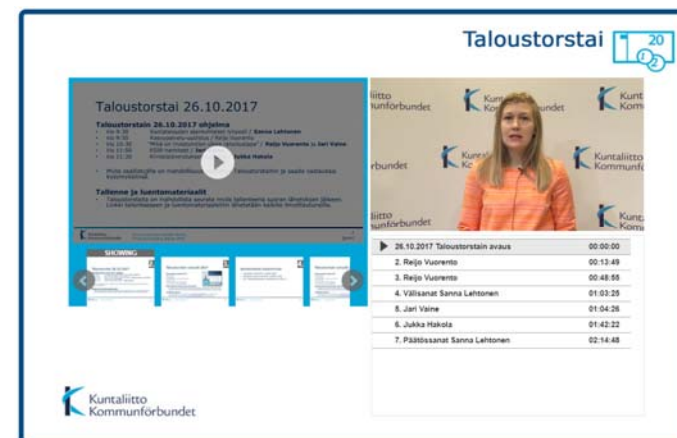
- To 11.1.2018
- Pe 9.2.2018 Taloustorstai LIVE
- To 22.3.2018
- To 3.5.2018
- To 14.6.2018

Jäikö edelliset Taloustorstait näkemättä?

- Ei hätää! Saat veloituksetta käyttöösi tallenteet ja luentomateriaalit edellisistä Taloustorstai-tilaisuuksista ilmoittautumalla jälkikäteen oheisten linkkien kautta.

Lisätietoja antavat:

- kehittämispäällikkö Sanna Lehtonen,
sanna.lehtonen@kuntaliitto.fi , p. 050 575 9090
- hallinto- ja viestintäkoordinaattori Tuija Valkeinen,
tuija.valkeinen@kuntaliitto.fi, p. 050 548 1440

Tulorekisteri tulee 1.1.2019

11.1.2018

Agenda

1. Periaatteet ja aikataulu
2. Palkkatietojen ilmoittaminen
3. Eläkkeet ja etuudet
4. Kunnat tietojen käyttäjinä
5. Yhteystiedot ja lisätietoja

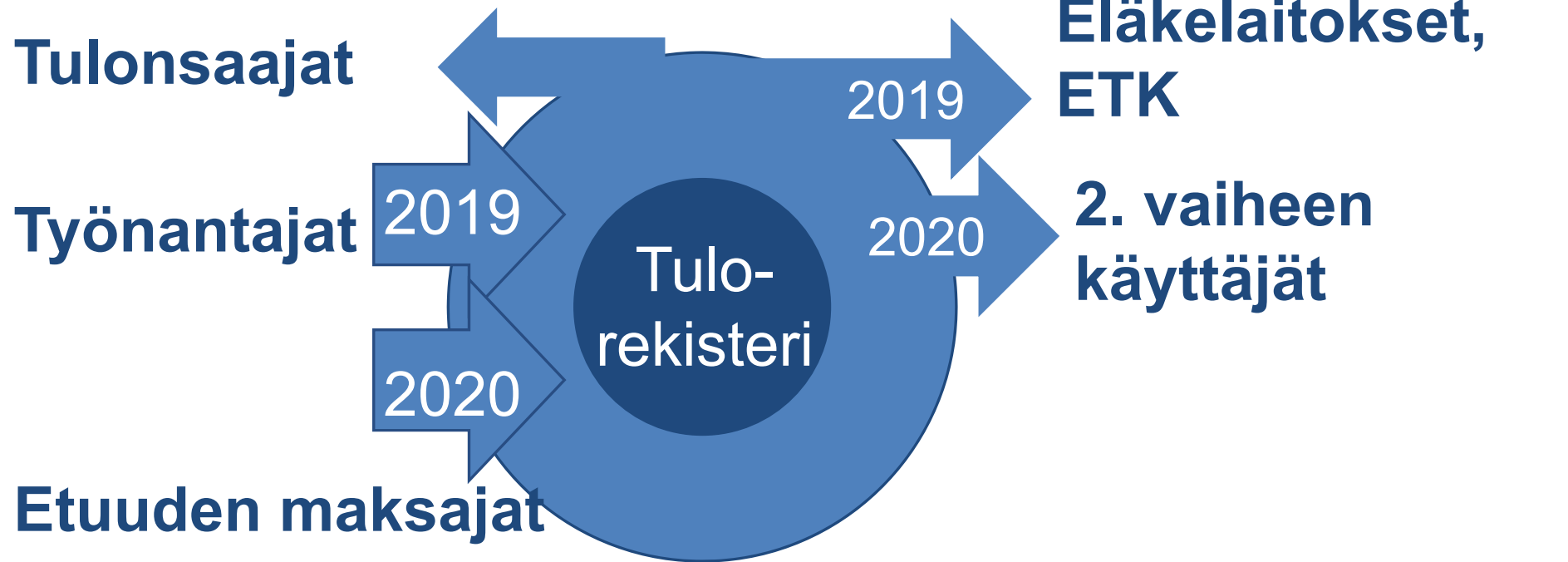
1. Periaatteet ja aikataulu

Tulorekisteri on sähköinen tietokanta palkka-, eläke-, ja etuustiedoille

Yksi rekisteri – yksi standardoitu tapa toimia

- 1.1.2019 alkaen ilmoitetaan palkkatiedot.
- 1.1.2020 alkaen ilmoitetaan eläke- ja etuustiedot.

Tulorekisteri

Keskeistä menettelyssä

- Tulorekisterin käyttö on **maksutonta**.
- Tiedot ilmoitetaan 1.1.2019 lähtien (palkat), **ei siirtymäaikaa**.
- Tiedot **säilytetään 10 vuoden** ajan.
- Tulorekisteri **ei luo uusia tiedonsaantioikeuksia**.

Kuntien rooli tulorekisterissä

Palkkatietojen tuottaja	Palkkatietojen käyttäjä
Etuustietojen tuottaja	Etuustietojen käyttäjä

A scenic landscape photograph showing a calm lake in the background, a dense green forest in the middle ground, and a rocky shoreline in the foreground. The sky is blue with scattered white clouds. A dark blue rectangular box is overlaid on the left side of the image, containing white text.

2. Tulorekisteri muuttaa palkkatietojen ilmoittamisen

Keskeiset periaatteet

Palkkojen vuosi-ilmoittaminen loppuu.

Tiedot ilmoitetaan kerran tulorekisteriin

Tietojen ilmoittaminen
reaaliaikaistuu.

Tiedot annetaan
maksukohtaisesti.

Keskeiset periaatteet

Sähköinen asiointi on perusedellytys.

Tulorekisteri koskee vain maksutiedon ilmoittamista.

Tulorekisterin tietosisältö on rakennettu yhdessä tiedon käyttäjien ja tuottajien kanssa.

Tietojen ilmoittamisen kanavat

- Tekninen rajapinta (suositus)
- Tulorekisterin sähköinen asiointipalvelu (verkkolomake, latauspalvelu)
- Paperilomake (erityinen syy)

Mikä muuttuu palkanlaskijan työssä?

- Tietojen ilmoittamisen rytmi muuttuu
- Moninkertainen ilmoittamisvelvollisuus poistuu
- Selvittelyiden määrä vähenee
- Pakolliset tiedot tulee ilmoittaa
- Tulorekisterin termistö

Mikä ei muutu palkanlaskijan työssä?

- Ei muuta palkkakirjanpitoa
- Ei poista palkkalaskelmaa
- Ei vaikuta maksamisen velvoitteisiin
- Eräät tilastolliset velvoitteet säilyvät
- Ei poista tuloveroilmoitusta

Tietosisältö on jaettu kahteen ilmoitukseen

1. Palkkatietoilmoitus

- Tulonsaajakohtainen

2. Työnantajan erillisilmoitus

- Työnantajakohtainen

Palkkatietoilmoituksen sisältö

- Perustiedot / yhteystiedot
- Palkat / ansiotulot
- Erikseen ilmoitettavat tulolajit
- Palvelussuhteen tiedot
- Vakuuttamistiedot
- Vähennettävät erät
- Poissaolotiedot

Tietojen korjaaminen

- Maksaja on vastuussa tietojen oikeellisuudesta ja oikaisemisesta
- Korjaamisessa käytetään korvaavaa menettelyä
- Tulonsaajalla voi olla samalla palkanmaksukaudella ja -päivällä useita voimassaolevia ilmoituksia

A photograph of a person walking on a large, weathered log in a forest. The person is wearing dark pants and white socks. The ground is covered in fallen leaves and ferns. The background is a dense forest with green foliage.

3. Tulorekisteriin ilmoitettavat eläkkeet ja etuudet

Etuuksien määrittelytyö on käynnissä

- Etuuksiin liittyvät säädökset on jätetty pois HE:stä – etuuksista erillinen paketti.
- Etuutena pidetään sekä lakisääteisiä, että vapaaehtoisia etuuksia ja eläkkeitä.
- Tulorekisteriin maksutiedot, ei päätöstietoja.

4. Kunnat tulorekisterin tietojen käyttäjinä

Tulorekisteri ei luo uusia tiedonsaantioikeuksia

Tietoja luovutetaan;

1. vain voimassaolevien lakiin perustuvien tiedonsaantioikeuksien perusteella ja
2. vain tulotietojärjestelmästä annetussa laissa mainituille tahoille.

Kunnat tulorekisterin tietojen hyödyntäjinä

- Tietoja luovutetaan kunnille asiakasmaksun määrittämistä varten.
- Kunnat voivat käyttää tulorekisterin tietoja 1.1.2020 alkaen.
- Huom! Kunnat ilmoittavat palkkatiedot tulorekisteriin 1.1.2019 alkaen.

5. Yhteystiedot ja lisätietoja

Tulorekisterihankkeessa on kolme erilaista uutiskirjettä, joiden tilaajiksi voitte halutessanne liittyä.

1. Hanketiedote ohjelmistotalot

- Tilaa hanketiedote <http://tulorekisteri.mailpv.net/>

2. Hanketiedote tiedon käyttäjät

- Tilaa uutiskirje <http://tulorekisteri.mailpv.net/>

3. Yleinen uutiskirje

- Tilaa uutiskirje <http://tulorekisteri-yleinen.mailpv.net/>

Kiitos!

Kysymyksiä?

- YHT.Tulorekisteri_toiminnallinen@vero.fi

Haluatko tietää lisää?

- tulorekisteri.fi
- 8.2.2018 verkkoseminaari tulorekisteristä, aiheesta lisää tulorekisteri.fi

Kuntien tuottavuusvertailukooste

Vuodet 2010–2016

Taloustorstai 11.1.2018
Samuel Ranta-aho, projektitutkija

Tuottavuustiedot netissä

[www.kuntaliitto.fi / tuottavuusvertailu](http://www.kuntaliitto.fi/tuottavuusvertailu)

[www.kommunforbundet.fi /
produktivitetsjamforelse](http://www.kommunforbundet.fi/produktivitetsjamforelse)

Tuottavuusvertailun kooste

https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/Tuottavuusraportti_2016_0.pdf

- Kooste kaikista kerätyistä palveluista vuosilta 2010–2016

Kuntien tuottavuusvertailusta

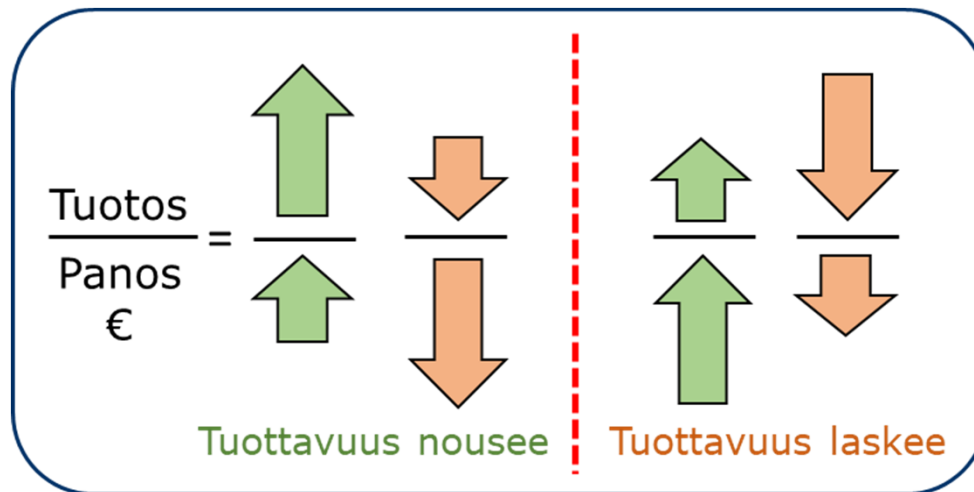
- Kuntien tuottavuusvertailu on tilastopalvelu, joka tuottaa palvelukohtaista informaatiota ikäihmisten, opetuksen ja teknisen toimen palveluiden taloudellisesta tuottavuudesta sekä laadusta

Yleistä tuottavuusvertailun tiedoista

- Väestöpohja vertailun kunnissa yli 2 miljoonaa.
Suurimpana kaupunkina Espoo
- Mukana 22 kuntaa ja yksi sote-alue
- Avoin palvelu kunnille ja kuntayhtymille
- Maksullinen palvelu

Kuntien tuottavuusvertailusta

- Miten tuottavuus nousee ja laskee

Kooste: ikäihmisten palvelut

- Ikäihmisten palvelut yhteensä: **-0,7 %**
- Kotihoito: **+10,2 %**
- Vanhainkotihoito: **-4,2 %**
- Tehostettu palveluasuminen: **-5,0 %**
- Vuodeosastohoito: **-7,3 %**
 - » Huom! Kaikki luvut kunnallisesta hoidosta

Kooste: opetus ja varhaiskasvatus

- Perusopetuksen tuottavuus: **-0,8 %**
- Lukioskoulutuksen tuottavuus: **-1,6 %**
 - » Huom! Vuoden 2016 ennakkotiedot Kouluikkunasta
- Kunnallinen päiväkotihoito: **-0,1 %**
- Kunnallinen perhepäivähoito: **-1,9 %**
 - » Huom! Vuodet 2013–2016

Kooste: tekninen toimi

- Katujen talvihoito: **+2,6 %**
 - » Huom! Vuodet 2013–2016
- Viheralueiden hoito: **-4,3 %**
- Vesihuolto: **-4,1 %**
- Toimitilojen ylläpito:
 - » Liian suppea aineisto tällä hetkellä

Lisätietoja tuottavuusvertailusta

Samuel Ranta-aho

projektitutkija

puh. 050 462 0058

samuel.ranta-aho@kuntaliitto.fi

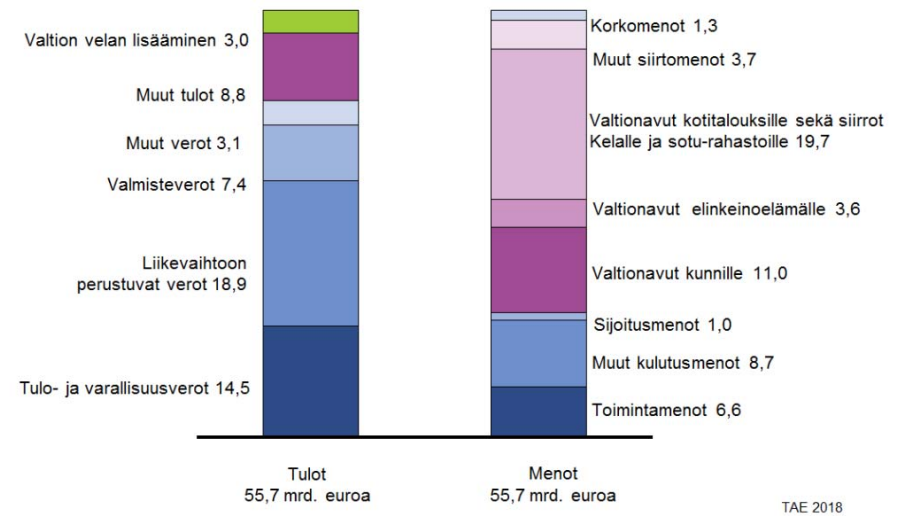
Valtion talousarvio 2018 erityisesti kuntien näkökulmasta

Minna Punakallio
Pääekonomisti
Kuntaliitto
Twitter @MinnaPunakallio

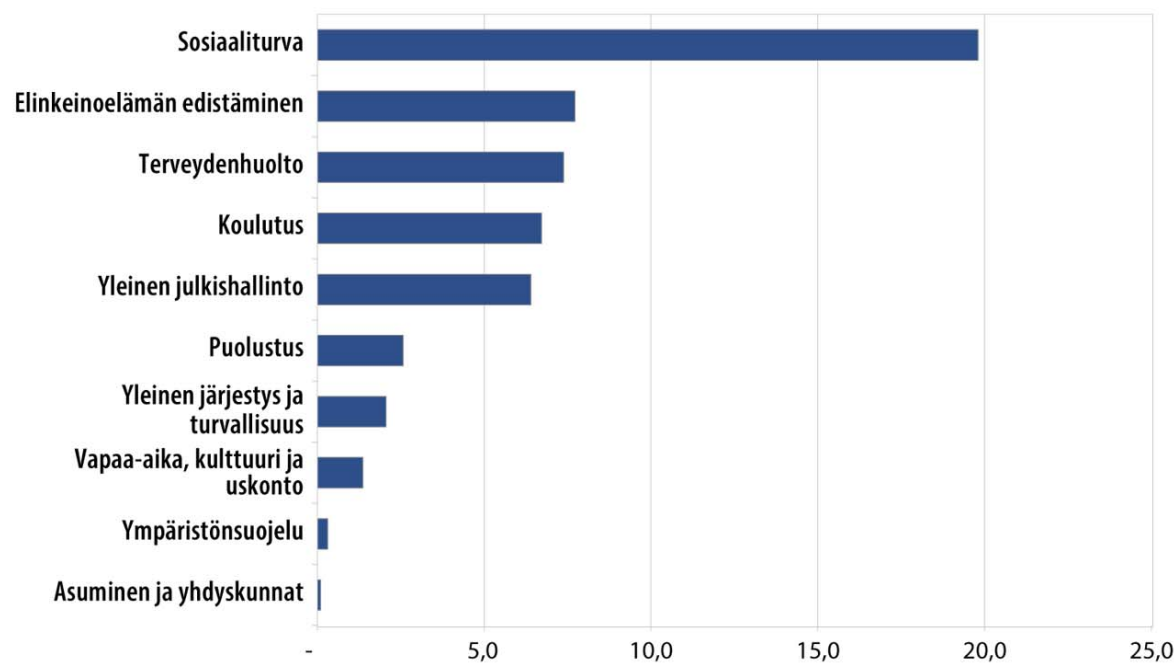

Vuoden 2018 talousarvioehdotus on elvyttävä

- BKT:n volyymi kasvaa 2,4 %
- Budjettitalouden menot 55,8 mrd. €
 - » Menoja nostavat mm. kärkihankkeet ja eläkemenot, kikyyn liittyvä valtion sairausvakuutusmenojen kasvu ja sote-uudistuksen valmistelu
 - » Menoja laskee sopeutustoimet, turvapaikanhakijoiden määrän lasku, työttömyyssidonnaisten menojen lasku
- Budjettitalouden tulot 52,7 mrd. €
 - » Verotulot 44,0 mrd. €
- Valtionvelkaa otetaan lisää 3,1 mrd. euroa
 - » Valtionvelka nousee 2018 arviolta 109 mrd. euroon
 - » Velkaantuminen loppuu 2021
- Muuta: työn verotus säilyy ennallaan, kokonaisveroaste laskee reippaasti

Vuoden 2018 talousarvion määrärahat käyttökohteen mukaisesti (COFOG), mrd. €

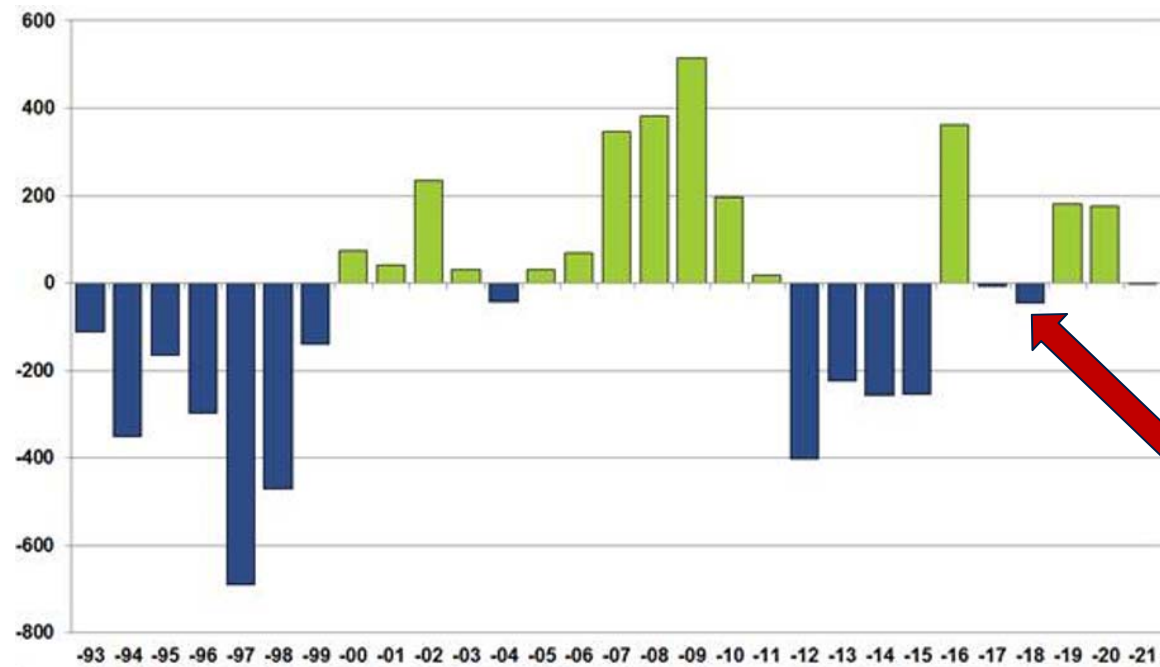
Julkisen talouden tila, suhteessa BKT:hen, %

	2015*	2016*	2017**	2018**
Verot ja sosiaaliturvamaksut	44,0	44,1	43,1	42,1
Julkisyhteisöjen menot	56,9	55,8	53,9	52,8
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto	-2,7	-1,7	-1,2	-1,3
- valtionhallinto	-3,0	-2,7	-2,3	-2,1
- paikallishallinto	-0,6	-0,4	-0,1	-0,2
- työeläkelaitokset	1,3	1,1	0,9	0,8
- muut sosiaaliturvarahastot	-0,4	0,2	0,3	0,1
Julkisyhteisöjen bruttovelka	63,6	63,1	61,1	60,2
Valtionvelka ¹⁾	47,6	47,5	47,1	46,7

* ennakkotieto

** ennuste

Valtion toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen: -46 milj. €

Kilpailukyky sopimuksen vaikutus kuntatalouden rahoitusasemaan 2016-2018

	2016	2017	2018
Kuntien työvoimakustannukset			
Työnantajamaksujen alentaminen		277	418
Lomarahojen leikkaus	232	309	312
Työajan pidennys*		93	188
SÄÄSTÖT	232	679	918
Veronkevennysten vaikutus kunnallisveroon		-282	-287
Veronkevennyksen kompensatio kunnille		282	287
Verovaikutukset			
Ta-maksujen alentamisen vaikutus yhteisöveron tuottoon		58	86
Työntekijämaksujen muutosten vaikutus kunnallisveron tuottoon		-367	-482
Lomarahaleikkauksen vaikutus verotuloihin		-65	-65
Työajanpidennyksen vaikutus verotuloihin		-23	-40
VEROPOHJAN MUUTOS YHT.	0	-396	-500
Kuntatalouden rahoitusasema ilman vos-leikkauksia	232	283	418
Valtionosuuksien vähennys			
ta-maksujen alentaminen / ei leikata		0	0
lomarahaleikkaus 100 %		-309	-312
työajan pidennys 100 %		-70	-188
VALTIONOSUUKSIEN LEIKKAUKSET		-379	-500
VAIKUTUS KUNTATALOUDEN RAHOITUSASEMAAN, NETTO	232	-96	-82

Kuntatalouden kehitykseen vaikuttavat keskeisimmät hallituksen talousarviolinjaukset 2018

- Osa vahvistaa kuntataloutta
 - » Vaka-maksujen alennukseen (-91 milj. €) liittyvät kompensoinnit: yhteisövero (60 milj. €) ja valtionosuudet (25 milj. €). Huom. Valtiovarainvaliokunnan budjettimietintö
 - » Lukuisat hallitusohjelman toimiin liittyvät laskennalliset säästöt (yht. 182 milj. €)
 - Päivystysten ja erikoissairaanhoidon uudistus
 - Omais- ja perhehoidon kehittäminen
 - Vanhuspalvelujen laatusuositus
- Osa heikentää kuntataloutta
 - » Kiky-vähennys (-119 milj. €)
 - » VM:n ja OKM:n vos-indeksijäädytys (-46,58 milj. €)
 - » Kustannustenjaon tarkistus -68 milj. € ja OKM -3 milj. €
- Osa päätöksistä kuntatalouden kannalta neutraaleja
 - » Veroperustemuutosten kompensatiot yht. 131 milj. €
 - » Lukuisia hankkeita, esim. valinnanvapauden pilottihankkeet
- Nettovaikutus: **Kuntatalous kiristyy ensi vuonna 46 milj. €**

Kuntakysely hallitusohjelman ja kilpailukykysovimuksen säästövaikutuksista, kesäkuu 2017

	Kuntakyselyn arvio säästöistä vuonna 2018	Hallituksen tavoite säästöiksi 2018	Tavoite toteutunut, %
Sosiaali- ja terveystoimen asiakasmaksut	105	150	70 %
Vuosityöajan pidentäminen, kiky	60	190	32 %
Subjektivisen päivähoidon rajaaminen	10	41	24 %
Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitus	10	54	19 %
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta	5	20	25 %
Omais- ja perhehoidon kehittäminen ja kalliimman laitoshoidon korvautuminen	30	135	22 %
Alueellisen erikoissairaanhoidon keskittäminen	0	175	0 %
YHTEENSÄ	220	765	29 %

Keskeistä loppuvaalikauden aikana kuntatalouden kestävyydelle:

- Työmarkkinakierros tärkeä, palkkakustannusten suuruus yhä auki
- Vero- ja maksuperusteiden muutokset kompensoitava
- Kustannuksia hillitseviä ja tulopohjaa vahvistavia sopeutustoimia tarvitaan lisää. Työtä jatkettava niin valtiolla kuin kunnissa.
 - » Hallituksen rahoitusasematavoite kunnille toteutumassa 2019
- Uusia toimenpiteitä korjausvelan, kuten homekoulujen kunnostamiseksi/purkamiseksi, kattamiseksi valmisteltava kuntasektorin ja valtion yhteistyönä
- Uusi hallituskausi uusine päätöksineen lähestyy jo kovaa vauhtia

Kuntatalousohjelma 2018–2021

Kevät 2017

Valtiovarainministeriön julkaisu – 19a/2017

Kiitos mielenkiinnostanne!

Lisätietoa www.kunnat.net

Kuntaliitto.fi FI SV EN UUTISHUONE KUNNAT JA KUNTAYHTYMÄT TILASTOT JA JULKAISUT KUNTALIITTO

Laki Talous Opetus ja kulttuuri Sosiaali- ja terveysasiat Elinvoima ja työllisyys Yhdyskunnat ja ympäristö Demokratia ja hallinto

/ Asiantuntijapalvelu / Talous / Pääekonomistin palsta

På svenska Tulosta

Pääekonomistin palsta

Tarkastettu: 13.3.2017

MINNA PUNAKALLIO
PÄÄEKONOMISTI

LINJOILLA

Tervetuloa pääekonomistin palstalle! Tällä sivustolla käsitellään ajankohtaisia talouteen liittyviä asioita. Mukana on myös keskeisiä luentomateriaaleja ja diaesityksiä.

Voit seurata minua Twitterissä @MinnaPunakallio.

Uutiset ja tiedotteet

- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksumuutokset eivät ratkaise kannustinloukkuja
Kuntavuorokausi, julkaistu 13.3.2017
- Jakoavain - uusi työkalu maakuntaudistuksen vaikutuksista
Kuntavuorokausi, julkaistu 30.1.2017

Valtionosuudet vuonna 2018

Taloustorstai 11.1.2018

kehittämispäällikkö Sanna Lehtonen

VALTIONOSUUDET

KUNNAN PERUSPALVELUJEN
VALTIONOSUUS (VM)

VM/2473/02.02.06.00/2017
28.12.2017

OKM:N
VALTION-
OSUUS

OKM/45/221/2017
29.12.2017

① vm.fi/vuoden-2018-valtionosuuspaatokset-ja-niihin-liittyvat-laskentatiedot

① www02.oph.fi/asiakkaat/rahoitus/paatos18.html

https://www.kuntaliitto.fi/asiantuntijapalvelut/talous/valtionosuudet-vuonna-2018

Kuntaliitto.fi

FI

SV

EN

UUTISHUONE

KUNNAT JA KUNTAYHTYMÄT

TILASTOT

Laki

Talous

Opetus ja kulttuuri

Sosiaali- ja terveysasiat

Yhdyskunnat ja ympäristö

/ Asiantuntijapalvelut / Talous / Valtionosuudet / Valtionosuudet vuonna 2018

På svenska Tulosta

Valtionosuudet - Valtionosuuslaskelmat

Valtionosuudet vuonna 2018

5.1.2018

Muutokset valtionosuusrahoituksessa 2017 → 2018

Euromääräisesti merkittävimmät muutokset

			lisää vuodelle 2018	
	milj. euroa	€/asukas	milj. euroa	€/asukas
Kilpailukyky sopimuksesta johtuva valtionosuusvähennys	-468	-85	-118	-21
Kustannustenjaon tarkistus (2015 > 2018)	-68	-33		
Varhaiskasvatustukien alentamisen kompensatio (vos%)	25	5		
Pitkäaikaistyöttömien eläketuki	-24	-4,4	-9	-2
Maakunta- ja sote-uudistuksen tietohallintomenoihin liittyvä vähennys	-40	-7,3		

€/asukas-
tasasuuruinen
joka kunnassa

Vuonna 2017
vähennetty jo
-356 milj. €
(-64 €/as)

VM esitti –
Peruttiin
budjettiriihessä

Valtionosuusjärjestelmän kaksiosaisuus

- Kunnan valtionosuus koostuu **kahdesta (2)** osasta:
 1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (laki 1704/2009)
 2. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta
- Järjestelmän **kumpikin osa** tulee ottaa huomioon
 - » Talousarviovalmistelussa, valtionosuuksien ennakkoarvioinnissa, vertailulaskelmia tehtäessä, tulo-meno-vertailuissa, kuntien välisissä sopimuksissa jne.
- Lisäksi valtionosuusmaksatuksessa otetaan huomioon kotikuntakorvaustulot ja -menot
- Kuntaliitto tekee ennakkolaskelmat **vain** peruspalvelujen valtionosuudesta (1)

Perustiedot

Valtionosuus 2018

- Valtionosuusprosentti 25,34 % (25,23 %)
- Omarahoitusosuus, VM: 3 599 €/as (3 627 €/as)
- Omarahoitusosuus, OKM: 253,42 €/as (254,85 €/as)
 - » Samat kaikissa kunnissa
- Kotikuntakorvauksen perusosa 6 511,92 €

	asukkaat 31.12.2016	VALTIONOSUUS 2018	
		euroa	euroa/asukas
		8 457 684 633	1 545
Utsjoki	1 241	6 942 486	5 594
Salla	3 653	20 206 738	5 532
Ranua	4 023	20 529 178	5 103
Puolanka	2 735	13 922 767	5 091
Posio	3 424	16 966 433	4 955
Rautavaara	1 723	8 328 285	4 834
Hyrnsalmi	2 406	11 342 732	4 714
Enontekiö	1 872	8 741 075	4 669
Vesanto	2 148	9 827 107	4 575
Ylitornio	4 200	18 430 458	4 388
Nurmijärvi	42 010	30 099 050	716
Järvenpää	41 529	27 398 533	660
Sipoo	19 922	12 857 971	645
Tuusula	38 588	24 123 927	625
Kerava	35 511	21 731 781	612
Pirkkala	19 163	11 351 601	592
Kirkkonummi	39 033	21 397 801	548
Helsinki	635 181	196 627 248	310
Espoo	274 583	42 075 259	153
Kauniainen	9 397	-2 415 980	-257

+ kotikuntakorvaukset

Max. **5 594 € / as** (Utsjoki)

Mediaani **2 583 € / as** (~Vimpeli ja Petäjävesi)

Keskimäärin **1 545 € / as** (~ Vaasa)

Min. **-257 € / as** (Kauniainen)

	Muutos 17-18 euroa
Valtionosuus aleni	207
Valtionosuus nousi	88
 Muutos yhteensä	-44 221 134 euroa
 Eniten nousi: Espoo	6 938 614 euroa
Eniten laski: Helsinki	-21 678 614 euroa

	Muutos 17-18 euroa/asukas
 Muutos yhteensä	-8,1 €/asukas
 Eniten nousi: Haapavesi	209 €/asukas
Eniten laski: Kivijärvi	-368 €/asukas

	Muutos 17-18 prosenttia
 Muutos yhteensä	-0,5 %
 Eniten nousi: Kauniainen	167,0 %
Eniten laski: Eurajoki	-12,3 %

Sijoitettujen oppilaiden esi- ja perusopetuksen kustannusten laskutus

Taloustorstai 11.1.2018

kehittämispäällikkö Sanna Lehtonen

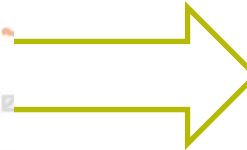
Ketä asia koskee?

"Lähde"

Sijoittajakunta

- Väestötietojärjestelmän mukainen kotikunta

"Kohde"

Sijoituskunta

- Asuinkunta

Korvaus perustuu lakiin

- Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, **41.3, 41.4 §**
 - » Opetuksen järjestäjällä **laskutusoikeus**
 - » Kotikunnalla **maksuvelvollisuus**
- Koska korvaus perustuu lakiin, maksusitoomusta tai muita kuntien välisiä sopimuksia **ei tarvita**
- Laki muuttunut edellisen kerran vuonna 2014 (HE 66/2013)
 - » **Merkittävä muutos**

41 § (30.12.2013/1271)

Erikoissairaanhoidossa olevan, koulukotiopetuksen tai lastensuojelun vuoksi sijoitetun oppilaan korvaus

Kunta, joka on perusopetuslain 4 a §:n 1 momentissa tarkoitettua esiopetusta ja perusopetusta saavan oppilaan kotikuntalaisia tarkoitettu kotikunta hoidon aikana, on velvollinen maksamaan oppilaasta sairaalan tai muun erikoissairaanhoidon toimintayksikön sijaintikunnalle korvauksen, joka lasketaan kertomalla opetuksesta opetuspäivää kohden aiheutuva keskimääräinen todellinen vuosikustannus niiden päivien määrällä, jolloin sairaalan tai muun erikoissairaanhoidon toimintayksikön sijaintikunta järjestää oppilaalle opetusta. Perusopetuslain 4 a §:n 3 momentissa tarkoitettua tukea saavan oppilaan kotikunta on velvollinen maksamaan tukitoimenpiteistä aiheutuneita kustannuksia vastaavan korvauksen tukea tarjoavan sairaalan tai muun erikoissairaanhoidon toimintayksikön sijaintikunnalle.

Kunta, joka on lastensuojelulain 57 §:ssä tarkoitettussa koulukodissa perusopetusta saavan oppilaan kotikunta opetuksen aikana, on velvollinen maksamaan oppilaasta koulukotiopetuksen järjestäjälle osana lastensuojelutoimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia korvauksen, joka lasketaan kertomalla niiden koulun työpäivien määrä, joita oppilaalle on annettu opetusta, opetuksesta koulun työpäivää kohden aiheutuvilla keskimääräisillä todellisilla vuosikustannuksilla.

Kunta, joka on lastensuojelulain 16 b §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla sijoitetun esi- tai perusopetusta saavan oppilaan kotikunta opetuksen aikana, on velvollinen maksamaan opetusta järjestäjälle kunnalle tai muulle opetuksen järjestäjälle oppilaan esi- tai perusopetuksesta aiheutuneita kustannuksia vastaavan korvauksen.

Kustannus

Edellä 1–3 momentissa tarkoitettua korvausta varainhoitovuodelle laskettaessa otetaan vähennyksenä huomioon oppilaan osuus opetuksen järjestäjälle maksettavasta seuraavasta rahoituksesta:

Kustannuksesta vähennettävät tulot

1) 37 §:ssä ja 38 §:n 1–5 momentissa tarkoitettua varainhoitovuoden lopun tilanteen mukaan oppilaasta varainhoitovuodelle päätetystä kuntakohtaisesta oppilaan iän mukaan määräytyvästä kotikuntakorvauksesta;

2) oppilaan lisäopetuksen järjestämisestä varainhoitovuodelle maksettavasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 11 ja 29 §:ssä tarkoitettua rahoituksesta; ([29.12.2016/1485](#))

3) pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvan oppilaan opetuksesta varainhoitovuodelle maksettavasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 11 ja 29 §:ssä tarkoitettua korotuksesta; ja ([29.12.2016/1485](#))

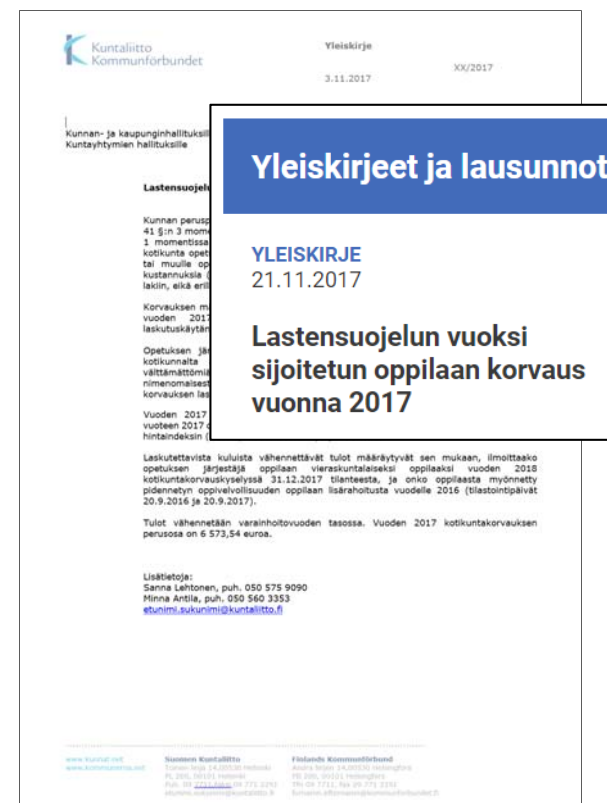
4) koulukotiopetuksesta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 11 ja 29 §:ssä tarkoitettua koulukotikorotuksesta. ([29.12.2016/1485](#))

Mikäli 1 momentissa tarkoitettua oppilaan perusopetuslaissa tarkoitettua opetuksen järjestäjä on muu kuin oppilaan kotikuntalaisia tarkoitettu kotikunta, tulee mainitun opetuksen järjestäjän maksaa 1 momentissa mainittua korvausta vastaava korvaus oppilaan kotikuntalaisen mukaiselle kotikunnalle. Korvattava määrä on enintään varainhoitovuodessa tässä momentissa tarkoitettulle opetuksen järjestäjälle maksettava osuus tämän pykälän 4 momentissa tarkoitettua rahoituksesta.

Sen estämättä, mitä edellä säädetään korvauksen määräytymisestä, kunnat voivat keskenään tai muun opetuksen järjestäjän kanssa sopia korvauksesta.

Laskutus tehdään kalenterivuositain

- » Kuntaliiton yleiskirje
 - <https://www.kuntaliitto.fi/yleiskirjeet/2017/lastensuojelun-vuoksi-sijoitetun-oppilaan-korvaus-vuonna-2017>
 - Ei muutoksia ohjeistukseen vuoteen 2016 verrattuna
 - Kustannusten muutos 2016 > 2017 on **-1,0 %** (kerroin 0,99)
- » Kuntaliitto suosittaa, että laskutus suoritetaan **jälkikäteislaskutuksena** kunkin varainhoitovuoden lopussa (esim. 12/2017) siten, että menot voidaan kirjata oppilaan kotikunnassa sille tilikaudelle, jolloin opetuskin on annettu
- » Laskutukset ajoittuvat tyypillisesti **vuodenvaihteeseen**. Laskutusta on mahdollista tehdä ympäri vuoden
- » Aiemmilta vuosilta laskuttamatta jääneet kustannukset **saa laskuttaa**

Korvaus

=

Kulut

—

Mahdolliset tulot

Kustannustason muutos 2016→2017

- Vuoden 2017 korvausta laskettaessa kustannustason muutoksena vuodesta 2016 vuoteen 2017 otetaan huomioon valtiovarainministeriön ennuste kuntien peruspalvelujen hintaindeksin (KUPHI) muutoksesta **-1,0 prosenttia**

-1,0 %
→ Kerroin 0,99

Kotikuntakorvaus 2017

- Kotikuntakorvausmenot ja –tulot perustuvat valtiovarainministeriön päättämään kotikuntakorvauksen perusosaan ja opetuksen järjestäjien ilmoittamiin kotikunnittaisiin ja ikäryhmittäisiin oppilasmääriin **31.12.** tilanteesta (kotikuntakorvauskysely)
- Esi- ja perusopetuksen perushinta vuonna 2017 on **6 573,54** euroa (**6 511,92** euroa vuonna 2018)
- Kotikuntakorvauksen perusosa on **kaikille kunnille sama**
- Kotikuntakorvaus porrastetaan oppilaan iän mukaan
 - » 6 v. 0,61 **4 009,86 €**
 - » 7-12 v. 1,00 **6 573,54 €**
 - » 13-15 v. 1,60 **10 517,66 €**
- Valtiovarainministeriö tekee päätöksen kotikuntakorvauksen **perusosasta**

Vammaiskorotukset

- ”Lisärahoitus perusopetuslaissa tarkoitettuun pidennettyyn oppivelvollisuuteen”
- Maksetaan kotikuntakorvauksen lisäksi
- Valtion täysimääräinen rahoitus
 - » Vaikeimmin kehitysvammaiset **30 039 €**
 - » Muut vammaiset **18 743 €**

29.12.2009/1705

Dokumentin versiot

Viitetiedot Päättämätön

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta

29 § (29.12.2016/1486)

Esi- ja perusopetuksen yksikköhinnat

Edellä 2 §:n 2 momentin 1–5 ja 9 kohdassa tarkoitettujen toimintojen yksikköhinnat saadaan, kun valtiovarainministeriön kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti päättämän kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 197,23 euroa, ja saatu erotus kerrotaan seuraavilla kertoimilla:

	oppilasta kohden	läänelokoukautta kohden	kurssia kohden
Lisäopetus	1,26		
Pidennetty oppivelvollisuus, viisivuotiaalle järjestettävä esiopetus	1,41		
Pidennetyt oppivelvollisuuden lisärahoitus, vaikeimmin kehitysvammaiset	4,76		
Pidennetyt oppivelvollisuuden lisärahoitus, muut kuin vaikeimmin kehitysvammaiset	2,97		
Sisäoppilaitoslisä	0,46		
Koulukotikorotus	1,86		
Ulkomailla järjestettävä perusopetuslain mukainen opetus	1,23		
Perusopetukseen valmistava opetus		0,186	
Perusopetuslain 46 §:ssä tarkoitettu muu kuin pykälän 2 momentissa säädetty perusopetus			0,046

Lisäopetuksen yksikköhinnat lisäksi opetuksen järjestäjä saa pidennettyä oppivelvollisuutta vastaavan lisärahoituksen niistä oppilaista, jotka ovat olleet pidennetyt oppivelvollisuuden piirissä perusopetuksen oppimäärää suorittaessaan.

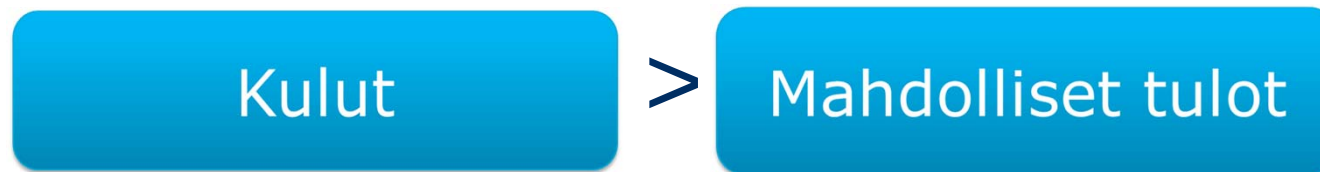
Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa vuosittain tässä pykälässä tarkoitetut yksikköhinnat oppilasta tai suoritetta kohden.

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa vuosittain 2 §:n 2 momentin 7 ja 11 kohdassa tarkoitetun toiminnan yksikköhinnat 11 §:ssä säädetyn mukaisesti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa vuosittain 2 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetun joustavan perusopetuksen yksikköhinnat valtion talousarvion rajoissa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa vuosittain perusopetuslain 46 §:n 2 momentin mukaisesti yksittäisiä oppiaineita suorittavien oppilaiden suorittamien perusopetuksen oppimäärään kuuluvien kurssien yksikköhinnat valtion talousarvion rajoissa.

Jos

- Korvaus > 0
- Korvaus laskutetaan kotikunnalta

Laskentaperusteet tulee
yksiselitteisesti käydä ilmi
laskun erillisestä
liitteestä.

Jos

$$\text{Kulut} < \text{Mahdolliset tulot}$$

→ Korvaus < 0

→ Laskutettavaa ei synny

	Kustannukset 2017
Oppilaan osuus koulun keskimääräisistä kustannuksista	5 468
Oppilaan osuus avustajakustannuksesta	14 842